

MP
24 November 1951
I/2625

CZECHOSLOVAKIA

RELIGION
Persecution

CULTURE
Editing

REDS EXERCIZING PRESSURE ON CATHOLIC ORGANIZATION.

SOURCE MUNICH : Cannot be revealed

DATE OF OBSERVATION : 1951

Najväčšia slovenská nábožensko-kultúrna ustanovizňa bol už od dávna Spolok Sv. Vojtecha v TRNAVE. Mal ešte do nedávna do 150.000 členov, ktorí rok čo rok tešili sa na knižné vydania pridelových kníh a najmä na jeho obľúbené "Svätovojtešské kalendáre". Spolok Sv. Vojtecha predstavoval najväčšiu kultúrnu baštu slovenského katolicizmu a preto v povojnových rokoch, najmä po februári 1948 stal sa predmetom záujmu komunistického režimu, ktorý nemohol zniesť, aby mal pre svoju tvorbu tak nebezpečného konkurenta. Bojkot s pridelom papiera, povolovací knižný režim, zásah do redakcie svätovojtešských vadání a napokon dosadenie "spolahlivej" politickej správy odstavil postupne základný charakter tejto ustanovizne. Jeden z najväčších príjmov Spolku Svätého Vojtecha bolo vydávanie najrozšírenejších kníh: "Sväté Písmo" /evanjelium/, "Sväté Písmo v obrazoch" a "Jednotný katolícky spevník". Vydania týchto kníh dosiahly na slovenské pomery nedostihnuteľných nákladov.

V nedávnych mesiacoch bolo pripravené pre tlač a natlačené 100.000 exemplárov nového vydania Jednotného katolíckeho spevníka. Toto nové vydanie bolo už značne prepracované, aby vyhovovalo požiadavke komunistickej cenzury. Za obeť tejto padla na pr. najobľúbenejšia chrámová pieseň slovenského ľudu: "Bože čos ráčil".

Text prvej sloky : Bože čos ráčil slovenskému ľudu
po tisícročnom porobení
laskave vrátiť otcovskú zas hrúdu,
aby žil na nej jarmu pozbavený.
Zdobený vencem slobody cti práva,
nech sa Ti za to večná vďaka vzdáva.

Keď bolo vytlačené nových 100.000 exemplárov nového vydania Spevníka, režim prišiel na to, že z neho nevypadla papežská hymna:

V sedmobrežnom kruhu Ríma,
kde sa Petrov chrám vypína
z tisíc hrdiel sa ozýva
pieseň nábožne horlivá:
Živ, Bože Otca Svätého -
námestníka Kristovho -

/more/

ITEM NO 11705

/cont'd/

Na tomto základe bol daný zákaz, aby sa spevník dal do rozpredaju. Vedenie Spolku poukazovalo na to, že bude mať veľkú finančnú škodu, ktorou má za následok tento zákaz a pristúpilo aj na to, aby pa-pežská hymna bola ze Spevníka vybraná. Na toto však Spolek tiež nedostal povolenie a osud veľkého nákladu modliacej knihy a speov stihol osud papierového odpadu.

EVAL. COMMENT : Unconfirmed, but generally in line with trend.